

KRITERIJI VREDNOVANJA U NASTAVI HRVATSKOGA JEZIKA
U OŠ ŽAKANJE, ŠK. GOD. 2024./2025.

Aktiv učitelja¹ Hrvatskoga jezika OŠ Žakanje:

Sanja Brunski (5. a, 6. b, 7. a, 8. a)
Ivana Lukšić Šegina (6. a, 7. b)
Nikolina Tržok Boldin (5. b, 6. c, 7. c, 8. b)

Sastavnice vrednovanja u predmetu Hrvatski jezik:

- hrvatski jezik i komunikacija
- književnost i stvaralaštvo
- kultura i mediji.

Sadržaj vrednovanja u nastavnom predmetu:

- razgovor, pitanja i odgovori (usmeni odgovori)
- rješavanje zadataka u pisanim provjerama znanja
- rješavanje problemskih zadataka
- pisanje sastavka na određenu temu prema unaprijed zadanim smjernicama
- izrada plakata, slikokaza, umnih mapa i projektnih zadataka prema unaprijed zadanim smjernicama.

Oblici vrednovanja naučenoga:

- usmene provjere, pisane provjere zadatcima zatvorenoga i/ili otvorenoga tipa
- predstavljanja ili izvedbe: govorni i razgovorni oblici
- projektni radovi, učeničke mape i sl.

Vrednovanje se provodi opisno i brojčano.

Opisne se ocjene upisuju u rubriku bilješke. Učitelj opisnim ocjenama ocjenjuje napredak učenika u stjecanju znanja i vještina, razvoj funkcionalnih sposobnosti i interesa, upisuje zapažanja o eventualnim poteškoćama u učenju, iznimnom napretku u nekom području. U tu se rubriku upisuju i zapažanja o učeničkoj aktivnosti na satu, motivaciji, redovitosti rada kod kuće (pisanju domaćih uradaka i učenju).

Brojčano vrednovanje uključuje praćenje učenikove razine usvojenosti znanja i upisuje se u imenik brojkom (ocjenom) od 1 (nedovoljan) do 5 (odličan).

¹ Izrazi učitelj i učenik koji se u ovom dokumentu koriste za osobe u muškom rodu neutralni su i odnose se na muške i ženske osobe.

KRITERIJI VREDNOVANJA NAUČENOGA

Usmene provjere

Usmena provjera može se provesti svaki sat s prethodnom najavom ili bez nje, a može trajati do 10 minuta. Učenik se za usmenu provjeru može javiti i samoinicijativno, ali učitelj ga ne mora tada i provjeriti.

Pisane provjere

Učenici pišu pisane provjere prema GIK-u te će svaka pisana provjera biti najavljena najmanje dva tjedna unaprijed (osim inicijalne procjene). Na početku godine može se pisati inicijalna procjena znanja.

O broju pisanih provjera učitelj Hrvatskoga jezika obavještava učenike na redovnim satima Hrvatskoga jezika. Točan termin održavanja pisane provjere učitelj daje učenicima na satu Hrvatskoga jezika usmeno te bilježenjem u vremenik e-Dnevnika. Učenici su dužni redovito pratiti planirane pisane provjere u e-Dnevniku.

Pisane provjere uključuju ispite znanja i školske zadaće. U prostor za opisno praćenje bilježi se nadnevak pisanja pisane provjere, tema pisane provjere te postotak točno riješenih zadataka. U rubriku se upisuje brojčana ocjena. Ocjene su rezultat ostvarenih bodova koji su sukladni sljedećim postotnim vrijednostima.

POSTOTAK	0 – 49 %	50 – 60 %	61 – 75 %	76 – 89 %	90 – 100 %
Ocjena	nedovoljan (1)	dovoljan (2)	dobar (3)	vrlo dobar (4)	odličan (5)

NEDOVOLJAN – Učenik nije savladao nastavne sadržaje, ne razumije ih te ih ne poznaje ni na razini prepoznavanja. Ne snalazi se u nastavnim sadržajima ni uz učiteljevu pomoć.

DOVOLJAN – Učenik poznaje samo neke sadržaje na razini prepoznavanja. U gradivu se snalazi uz učiteljevu pomoć.

DOBAR – Učenik je usvojio sadržaje, ali ih tek djelomično primjenjuje. Odgovara uz manju učiteljevu pomoć. Učenik djelomično razumije uzročno-posljedične veze.

VRLO DOBAR – Učenik je usvojio sadržaje i izlaže ih samostalno. Uči s razumijevanjem i svjesno usvaja zadano. Aktivno sudjeluje u nastavi.

ODLIČAN – Učenik obrazlaže, primjenjuje, dokazuje. S lakoćom usvaja i povezuje nove sadržaje. U izražavanju teži uporabi hrvatskoga standardnog jezika.

Tijekom školske godine pišu se dvije školske zadaće. Svaka se ocjenjuju jednom ocjenom.

U školskoj zadaći ocjenjuju se sadržaj, kompozicija i stil, pravopis i slovnica te urednost i čitljivost.

Elementi za ocjenjivanje:

- sposobnost literarnog oblikovanja teme
- vlastiti stvaralački izraz
- točno primjenjivanje pravopisnih pravila
- bogatstvo rječnika
- primjena stilskih izražajnih sredstava
- tečnost, ulančanost, izražajnost rečenica
- kompozicija sastavka
- originalnost u literarnom izražavanju
- iscrpnost pisanja
- urednost i čitljivost rukopisa.

HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA

odličan (5)

Učenik:

- uči s razumijevanjem i logički zaključuje
- posjeduje sposobnost preoblikovanja (redefinicije)
- bez teškoća rješava problemske zadatke
- s lakoćom odvaja važno od nevažnoga
- samostalno izvodi pravila i zaključke
- usvaja građivo s potpunim razumijevanjem i na razini samostalne primjene
- sudjeluje u raspravama i iznosi vlastite primjere
- uspješan je u različitim metodama učenja
- naučeno primjenjuje u praksi
- posvećuje pozornost zadatku i urednosti izvršenog
- aktivno sudjeluje u nastavi, brzo i točno zaključuje povezujući nastavne sadržaje
- brzo i točno primjenjuje naučene jezikoslovne sadržaje

- u pisanim provjerama pokazuje najmanje 90 % znanja
- redovito i samostalno piše domaće zadaće
- često samostalno proširuje znanje koristeći se različitim izvorima informacija
- ima vrlo bogat rječnik
- uspješan je u svim oblicima prepričavanja
- samostalno i uspješno izlaže o zadanoj temi
- u potpunosti vlada govornim vrednotama
- rado sudjeluje u govornim vježbama u kojima se ističe kreativnost, jasno izlaže i samostalno obrazlaže vlastito mišljenje
- ima odlično razvijenu kulturu slušanja i izvrsno komunicira sa slušateljima
- interpretativno čita tekst na najvišoj razini, ima izvrsno razvijenu sklonost za krasnoslov
- izražava znatiželju i zanimanje za jezično gradivo (izražena unutarnja motivacija)

vrlo dobar (4)

Učenik:

- samostalno uči i marljiv je, ali bez zanimanja za nastavne sadržaje (izražena vanjska motivacija)
- aktivno sudjeluje u nastavi, uglavnom točno zaključuje povezujući nastavne sadržaje
- ima dobro predznanje
- uči s razumijevanjem i svjesno usvaja znanje
- sudjeluje u raspravama
- s lakoćom pristupa rješavanju zadataka, ali katkada griješi
- naučene jezikoslovne sadržaje primjenjuje uglavnom točno
- u pisanim provjerama pokazuje 76 – 89 % znanja
- motiviran je za izvršavanje svih tipova zadaća
- redovito i samostalno piše domaće zadaće.

doobar (3)

Učenik:

- povremeno treba poticaje u radu

- ima predznanje na razini prisjećanja
- naučene jezikoslovne sadržaje pamti i reproducira, ali ih neredovito ili teže primjenjuje
- djelomično usvaja slovničke sadržaje, nesiguran je u njihovoj primjeni
- znanje usvaja na razini reprodukcije
- u pisanim provjerama ostvaruje 61 – 75 % točnih odgovora
- izražava nesigurnost pri objašnjavanju činjenica i pojmova
- povremeno piše domaće zadaće.

dovoljan (2)

Učenik:

- iskazuje nesamostalnost u radu
- ima slabo predznanje
- učestalo zanemaruje izvršavanje zadataka
- znanje primjenjuje s djelomičnim razumijevanjem
- pokazuje slabu motiviranost za spoznavanje jezičnih sadržaja
- treba stalne poticaje u radu
- na učiteljev poticaj sudjeluje u nastavnome radu i neredovito zapisuje nastavne sadržaje
- u pisanim provjerama ostvaruje 50 – 60 % točnih odgovora
- otežano povezuje činjenice
- rijetko piše domaće zadaće rješavajući jednostavnije zadatke.

nedovoljan (1)

Učenik:

- ne razumije i ne reproducira nastavne sadržaje ni uz učiteljevu pomoć
- ne sudjeluje u radu, ne prati nastavu i ne zapisuje nastavne sadržaje
- u pisanim provjerama pokazuje manje od 50 % znanja
- ne piše domaće zadaće
- unatoč stalnim poticajima ne odrađuje zadano

KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

odličan (5)

Učenik:

- ima razvijenu sposobnost otkrivanja stilskih i sadržajnih odrednica u tekstu
- aktivno sudjeluje u nastavi književnosti
- samoinicijativno se uključuje u interpretaciju teksta
- originalan je u rješavanju zadataka potaknutih interpretacijom teksta
- razrađuje ideju teksta u detalje
- kreativan je u razradi novih ideja
- izvrsno uočava i prepoznaje tematski sadržaj i odnose među likovima
- samostalno izvodi zaključke
- naučenim činjenicama služi se lako i brzo ih prepoznaje u tekstu
- lako otkriva uzročno-posljedične veze
- izrazitih je stvaralačkih sposobnosti
- književno djelo doživljava na najvišoj razini te jasno i precizno oblikuje pouku književnoga djela
- samostalno tumači književno djelo te točno primjenjuje književne pojmove
- razlikuje, točno imenuje i oprimjeruje književne vrste i stilsku izražajna sredstva.

vrlo dobar (4)

Učenik:

- uglavnom samostalno rješava probleme
- razlikuje književne vrste
- samostalno tumači književni tekst, razlikuje, imenuje i uglavnom točno koristi književne pojmove
- često se uključuje u interpretaciju teksta
- uspješno karakterizira likove
- povremeno je nesiguran u točnost svojih zaključaka
- trudi se pri stvaralačkoj primjeni usvojenih znanja u samostalnim pokušajima
- zadatke izvršava redovito.

doobar (3)

Učenik:

- povremeno se uključuje u raščlambu književnog teksta
- djelomično točno uočava metaforiku teksta
- na učiteljev poticaj sudjeluje u nastavnome satu
- djelomično točno tumači književni tekst, prepoznaje i razlikuje književne vrste te imenuje lakše književne pojmove
- pouku djela djela oblikuje uz učiteljevu pomoć
- definira stilska izražajna sredstva, ali ih teže prepoznaje u književnom tekstu
- zadatke rješava uz vođenje i poticaj
- često je nesamostalan u radovima koji zahtijevaju iznošenje vlastitih razmišljanja o problemu
- povremeno zanemaruje izvršavanje zadataka ili ih ne izvršava na vrijeme
- otežano uočava uzročno-posljedične veze unutar teksta.

dovoljan (2)

Učenik:

- pokazuje slabo zanimanje za nastavne sadržaje književnosti
- na poticaj reagira privremeno i nepotpuno (površno)
- u raščlambu djela uključuje se samo na poticaj
- otežano prepoznaje naučene činjenice u primjerima iz književnog teksta
- gotovo nikad ne iznosi vlastite zaključke
- književno djelo djelomično razumije, a doživljava djela je na najnižoj razini
- uz učiteljevu pomoć tumači književni tekst
- rijetko točno definira lakše književne pojmove i stilska izražajna sredstva i rijetko ih točno uočava i imenuje.

nedovoljan (1)

Učenik:

- ne pokazuje zanimanje za nastavu književnosti i ne čita književna djela za cjelovito čitanje
- ne razlikuje književne vrste, ne razumije pročitani tekst i ne može izraziti doživljaj djela
- ne definira i ne prepoznaje književne pojmove i rodove.

KULTURA I MEDIJI

odličan (5)

Učenik:

- u potpunosti usvaja ishode te primjereno i s lakoćom primjenjuje nastavne sadržaje iz medija i kulture
- naučeno primjenjuje u svim situacijama
- ima iznimno razvijeno zanimanje za medije i kulturu
- samoinicijativno stvara nove medijske sadržaje
- prati, preispituje i kritički se odnosi prema sadržajima iz medija i kulture
- samostalno i argumentirano iznosi osobne stavove
- lako i uspješno povezuje sadržaje iz medija i kulture sa sadržajima iz ostalih sastavnica Hrvatskoga jezika i drugih predmeta
- samostalno priprema slikokaze i plakate te ih uvjerljivo komentira.

vrlo dobar (4)

Učenik:

- uglavnom točno usvaja ključne pojmove i primjenjuje ih u novim situacijama
- ima razvijeno zanimanje za medije i kulturu
- na poticaj stvara medijske sadržaje
- naučeno uglavnom točno primjenjuje u svim situacijama
- prati dostignuća u medijima, preispituje i promišlja o medijskim sadržajima
- uglavnom točno povezuje sadržaje unutar medijske kulture (film, kazalište...)

doobar (3)

Učenik:

- djelomično usvaja ishode iz medija i kulture
- na poticaj se uključuje u raspravu i komentare o medijima i kulturi
- slabije povezuje stečeno znanje sa sadržajima ostalih sastavnica Hrvatskoga jezika
- djelomično točno definira ključne pojmove i navodi poznate primjere

dovoljan (2)

Učenik:

- pokazuje slabo zanimanje za nastavu medija i kulture
- sudjeluje u radu samo na učiteljev poticaj
- rijetko točno usvaja ishode i rijetko točno primjenjuje naučeno
- naučeno rijetko točno primjenjuje u svim situacijama
- rijetko točno povezuje sadržaje unutar medijske kulture (film, kazalište...)

nedovoljan (1)

Učenik:

- ne pokazuje zanimanje za nastavne sadržaje medija i kulture
- ne usvaja ishode iz medija i kulture
- ne povezuje sadržaje iz medija u kulture
- ne sudjeluje u radu ni na učiteljev poticaj
- ne odrađuje zadane zadatke.

Samostalni radovi učenika

Tijekom rada u školi, na satima koje je učitelj tako isplanirao ili u radu kod kuće, učenici mogu prema uputi učitelja ili na vlastitu inicijativu samostalno stvarati plakate, stripove, slikokaze, izlaganja i stvarati druge vrste uradaka, sudjelovati u samostalnim ili zajedničkim projektima. Učitelj može vrednovati takav učenički uradak brojčanom ocjenom.

Zaključivanje ocjena

Zaključna ocjena ne mora proizlaziti iz aritmetičke sredine upisanih ocjena na polugodištu, osobito ako je učenik pokazao napredak u drugom polugodištu.

Zaključna ocjena iz nastavnoga predmeta predlaže se najkasnije dva tjedna prije završetka nastavne godine, a konačna se izvodi i objavljuje na posljednjem nastavnom satu.

Ako učenik želi zaslužiti višu zaključnu ocjenu od predložene, omogućeno mu je da prije završetka nastavne godine piše godišnji ispit znanja. Godišnji ispit znanja može se pisati samo jednom.